

Vergaderjaar 2018–2019

29 684

Waddenzeebeleid

Nr. 164

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 januari 2019

In de nacht van 2 januari 2019 heeft het schip de Mediterranean Shipping Company (MSC) Zoë containers verloren ter hoogte van het Duitse eiland Borkum. Het vrachtschip, de MSC Zoë, is circa 400 meter lang en had 19.000 containers aan boord. De overboord gevallen containers (naar schatting rond de 270) hebben een enorme ravage aangericht in de Noord- en Waddenzee en Eemsmonding en op de stranden van de Waddeneilanden, zandplaten en het vaste land.

Het containerschip MSC Zoë ligt sinds 2 januari 23 uur in de Bremerhaven in Duitsland. De Duitse autoriteiten onderzoeken de toedracht van het incident en inventariseren samen met de verzekeraar van MSC hoeveel containers er exact overboord zijn geslagen met welke inhoud. Dit is van belang voor het lokaliseren en bergen van de containers.

Op dit moment zijn er in totaal ongeveer 35 containers gelokaliseerd, drijvend in de Noord- en Waddenzee en Eemsmonding en aangespoeld op de stranden van de Waddeneilanden, zandplaten en het vaste land. De containers zijn onder andere gevuld met auto-onderdelen, koelkasten, speelgoed en meubels. Ook is bekend dat er een aantal containers aan boord is met gevaarlijke stoffen. Het is nog onbekend hoeveel van deze containers overboord zijn gegaan. Van één overboord geslagen container is zeker dat deze de stof organisch peroxide bevatte.

De Veiligheidsregio Fryslân is verantwoordelijk voor de coördinatie van de afhandeling van dit incident. Vanuit de verantwoordelijkheid voor de waterkwaliteit in en het nautisch beheer op de Noord- en Waddenzee zijn Rijkswaterstaat en de Kustwacht aangesloten. Rijkswaterstaat heeft vanuit deze verantwoordelijkheid nauw contact met de Duitse autoriteiten over de ladingen en gevaarlijke stoffen en informeert hierover de Veiligheidsregio Fryslân. Voorlichting aan het algemeen publiek over gevaarlijke stoffen loopt via de Veiligheidsregio Fryslân.

Rijkswaterstaat coördineert daarnaast de opruimactie in deze grote wateren. Andere beheerders zijn verantwoordelijk voor de opruimacties op het land. Er zijn inmiddels diverse aannemers aan het werk, in opdracht van de verzekeraar van MSC, om de containers en lading te bergen. Rijkswaterstaat heeft tevens opdracht gegeven om de zandplaten in de Waddenzee schoon te maken, waaronder de Engelsmanplaat en het Rif. Er is intensief overleg met de bergers over de zoekgebieden en wijze van berging in deze grote wateren en Rijkswaterstaat houdt toezicht dat het bergen daadwerkelijk gebeurt. De veroorzaker (MSC) is door Rijkswaterstaat aansprakelijk gesteld en er zijn afspraken gemaakt met de verzekeraar van MSC over het bergen van de containers en ladingen in deze grote wateren.

Rijkswaterstaat zal waar mogelijk ook de betrokken gemeenten helpen met inzet van beschikbaar materieel zoals een helikoptervlucht, inzet van schepen en een beachcleaner. Door alle krachten te bundelen wordt getracht zo snel en zorgvuldig mogelijk de opruimactie uit te voeren.

De Nederlandse kustwacht is uitvoerder van het nautisch beheer op de Noordzee en is door de Duitse kustwacht geïnformeerd. De Nederlandse kustwacht houdt met het schip ETV Guardian en het kustwachtvliegtuig de situatie nauwlettend in de gaten om de containers en lading te lokaliseren. Daarnaast waarschuwt de Nederlandse kustwacht met behulp van navigatieberichten het scheepvaartverkeer.

Op dit moment is nog onduidelijk wat de impact en schade is van de verloren containers en lading. Met man en macht wordt er gewerkt aan het schoonmaken van de grote wateren en de stranden. Ik zal uw Kamer nader informeren zodra aanvullende ontwikkelingen daar aanleiding toe geven.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga